

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 25/20502-2
Saksbehandler Katrine Skajaa Gunnarsli

Høringssvar fra Agder fylkeskommune - Forslag til strategi for forvaltning av hjortevilt

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	25.09.2025	52/25

Hovedutvalg for næring, kultur og miljø har behandlet saken i møte 25.09.2025 sak 52/25

Møtebehandling

Katrine Skajaa Gunnarsli orienterte.

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for næring, kultur og miljø - vedtak

1. Hovedutvalg for næring, klima og miljø gir sin støtte til hovedretningen i strategien for forvaltning av hjortevilt.
2. Hovedutvalget understreker behovet for styrket samarbeid mellom kommuner og fylkeskommune, tydeligere rolleavklaringer og tilstrekkelige ressurser til lokal og regional viltforvaltning.
3. Departementet bes innarbeide de innspill som framgår i saksfremlegget.

Høringssvar fra Agder fylkeskommune - Forslag til strategi for forvaltning av hjortevilt

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Hovedutvalg for næring, klima og miljø gir sin støtte til hovedretningen i strategien for forvaltning av hjortevilt.
2. Hovedutvalget understreker behovet for styrket samarbeid mellom kommuner og fylkeskommune, tydeligere rolleavklaringer og tilstrekkelige ressurser til lokal og regional viltforvaltning.
3. Departementet bes innarbeide de innspill som framgår i saksfremlegget.

Vedlegg

Høringsutkast - strategi for forvaltning av hjortevilt
Høringsbrev

Sammendrag

Hovedutvalg for næring, klima og miljø gir sin støtte til hovedretningen i strategien for forvaltning av hjortevilt. Hovedutvalget understreker behovet for styrket samarbeid mellom kommuner og fylkeskommune, tydeligere rolleavklaringer og tilstrekkelige ressurser til lokal og regional viltforvaltning.

Landbruksdirektoratet har sendt forslag til ny strategi for forvaltning av hjortevilt på høring. Strategien har visjon om «robuste bestander i en natur i endring», og målet er at den skal bidra til en bærekraftig høstingskultur for elg, hjort og rådyr. Fylkeskommunedirektøren mener strategien gir et godt grunnlag for forvaltning av hjortevilt framover, men etterlyser tydeligere rolleavklaringer og mer ressurser, særlig knyttet til kommunenes ansvar og fylkeskommunens rolle som regional viltmyndighet. Det pekes spesielt på behovet for bedre rutiner og ansvarsavklaringer ved viltpåkørsler, herunder ny finansieringsmodell.

Saksopplysninger

Landbruksdirektoratet har sendt utkast til ny strategi for forvaltning av hjortevilt på høring. Strategien er et retningsgivende dokument som skal gjelde fram mot 2030. Hjorteviltstrategien skal ivareta samspillet mellom hjorteviltet og samfunnet på best mulig måte. Strategiens visjon er "Robuste bestander i en natur i endring", og hovedmålet er å utvikle en langsiktig høstingskultur som har som formål å forvalte ressursene til det beste for hjorteviltartene. Strategien bygger på bred involvering og evaluering av tidligere strategier, og omfatter elg, hjort og rådyr.

For å nå visjonen har strategien fem satsingsområder, som både hver for seg og samlet skal bidra til å nå hovedmålet. Hvert av satsingsområdene har tiltak knyttet til seg, og hvor det pekes på aktører som har et hovedansvar for gjennomføring av tiltaket. De fem satsingsområdene er:

1. *Grenseløs forvaltning* – forvaltning på tvers av kommunegrenser, basert på viltets faktiske leveområder.
2. *Arealbrukskonflikter* – tiltak for å redusere konflikter mellom hjortevilt og samferdsel, jordbruk og skogbruk.
3. *Vilthelse* – styrket innsats for å hindre sykdomsspredning og sikre god dyrevelferd.
4. *Fremtidens jaktutøvelse* – fokus på dyrevelferd, selektiv jakt og samfunnsaksept.
5. *Hjortevilt som næring* – tilrettelegging for lokal verdiskaping gjennom jakt, viltkjøtt og reiseliv.

Strategien skal følges opp gjennom frivillig tilslutning og eksisterende lovverk. Man håper å få alle aktører til å i fellesskap strekke seg mot visjonen gjennom å:

- sette søkelys på rolleforståelse i alle ledd
- ha god forankring av hjorteviltstrategien

- investere i en tydelig og effektiv kommunikasjonsstrategi.
- ha årlig evaluering av måloppnåelse og status for gjennomføring av tiltak

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren mener forslaget til strategi for forvaltning av hjortevilt gir et godt grunnlag for utvikling av hjorteviltforvaltningen fram mot 2030.

Vi har følgende innspill til strategien:

1. Grenseløs forvaltning

- Tiltakene som gjelder kommunene støttes i sin helhet; det er behov for både tydeligere ansvar og rolleavklaring, og mer ressurser. Mange kommuner har for lite ressurser til å kunne legge til rette for god kunnskapsbasert grunneierstyrt forvaltning.
- Få, om noen, av tiltakene vil i seg selv føre til større forvaltningsenheter. «Grenseløs forvaltning» høres bra ut, men har vist seg å være vanskelig å gjennomføre i praksis. Større forvaltningsenheter kan være krevende å lede av flere grunner, ikke minst fordi veien fra jeger til viltlagsleder (bestandsplan) blir lang, og at antall valdledere i samarbeidet blir høyt. Her er det viktig at forvaltningen evner å ha to tanker i hodet på en gang; ikke endre eller straffe forvaltningsenheter som fungerer bra, men gi rom for de som ser nytten av større forvaltningsområder, kan inngå slike samarbeid. Gulrot vs. krav.
- Det står at fylkeskommunene som regional viltmyndighet kan få en viktig rolle i samordning av forvaltning mellom kommunene. Faglig er det en god løsning, men det etterlyses at dette gjenspeiles i tiltakene, herunder at det sikres ressurser og nødvendige ansvarsavklaringer.

2. Arealbrukskonflikter

- Det pekes på spesielt på behov for bedre rutiner og ansvarsavklaringer ved viltpåkjørsler, herunder å finne en ny finansieringsmodell for fallviltarbeidet. Kommunenes bruk av viltfondsmidler til fallviltarbeid begrenser i mange kommuner handlingsrommet til å fremme en bærekraftig, kunnskapsbasert, og samarbeidene viltforvaltning.
- Tiltaket om å iverksette avbøtende tiltak på de 20 mest ulykkesbelastede strekningene synes veldig tilfeldig. Hvor det skal iverksettes avbøtende tiltak må også ses opp mot leve- og eller forvaltningsområdet for viltet, og ha en viss geografisk spredning. Det må for eksempel være mulig å gjennomføre avbøtende tiltak i alle fylker. Det bør vurderes å sette en grense for hvor mange viltpåkjørsler en kan tolerere innenfor en viss strekning, og at overskridelse medfører utredning og iverksetting av tiltak.
- Det bør vurderes krav om å ha informasjon om at rutiner ved viltpåkjørsler (viltbånd) skal være tilgjengelig i bil.
- Det er behov for klargjøring av ansvar for uskadet hjortevilt på veier med viltgjerde.
- Det er behov for klargjøring av ansvar og rutiner for påkjørt dødt hjortevilt.

Annet: (delvis vilthelse og delvis kunnskapsbasert forvaltning)

- Det er en tilbakegang for elg i Sør-Norge, uten at dette (alene) har vært et ledd i en planmessig bestandsreduksjon. Bestandsforvaltningen heller nå i økende grad mot bevaring framfor enn jakt/høsting. Dette er begrunnet med at det høstingsverdige overskuddet i bestanden er så lavt at man ikke ønsker å jakte i det hele tatt, eller at man i alle fall freder de produktive dyrene. Det ligger også et håp om at dette kan gi en mer robust bestand og grunnlag for økt bestand på sikt.

En av utfordringene ved «fredning» er at det ikke blir lagt inn data i «Sett og Skutt», og at kunnskapsgrunnlaget for en forvaltning dermed blir dårligere.

Disse utfordringene bør kommenteres i strategien.

Regionplan Agder 2030

I Regionplan Agder 2030 er det satt mål om å ivareta landskap, naturmangfold, friluftsområder, landbruksområder, strandsonen og kulturmiljø for fremtidige generasjoner, gjennom utvikling, bruk og vern. Fremtidens Agder er et attraktivt fylke fordi naturmangfoldet og leveområdene til sårbare arter er ivaretatt, samtidig som naturressursene ivaretas på en bærekraftig måte. Dette betyr blant annet at vi har en bærekraftig forvaltning av jaktbart vilt ved at vi høster av et overskudd i bestandene, samtidig som naturressursene ivaretas.

Saken har ingen konsekvenser for barn og unge.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren støtter strategiens visjon og hovedretning, og oversender høringsinnspill med konkrete forslag til forbedringer. Strategien bør følges opp med tydelig rolleavklaringer, tilstrekkelige ressurser og forankring hos berørte aktører.

Kristiansand, Klikk eller trykk for å skrive inn en dato.

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør
30.september.2025

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør